

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Liiketaloustiede, laskentatoimi	Päivämäärä	5.4.2006
Tekijä(t)	Matti Niinikoski	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	85
Otsikko	IFRS:n ja suomalaisen kirjanpitokäytännön erot ja niiden taustatekijät. Pysyvien vastaavien arvostus.		
Ohjaaja(t)	KTL Asta Manner, KTL Ulla-Maarit Valve		

Tiivistelmä

IFRS:n käyttöönotto on ollut merkittävä haaste suomalaisyrityksissä, koska IFRS-standardit ja suomalainen kirjanpitokäytäntö eroavat monissa kohdin toisistaan. Eräät näistä eroista ovat niin huomattavia, että IFRS-raportointiin siirtyminen edellyttää muutosta ajattelutavassa. Tässä tutkimuksessa analysoidaan näiden kirjanpitokäytäntöjen eroja pysyvien vastaavien arvostuksen ja arvonmuutostilanteiden perusteella.

Tutkimuksen tavoitteena on analysoida, miten ja miksi IFRS ja suomalainen kirjanpitokäytäntö eroavat toisistaan pysyvien vastaavien arvonmuutostilanteissa. Erojen havainnoimisen lisäksi tutkimuksessa tarkastellaan tärkeimpiä eroihin johtaneita syitä. Jokainen kirjanpitokäytäntö on kehittynyt kohtalaisen hitaasti monien vaiheiden kautta, ja jokaisen käytännön nykyiseen olemukseen vaikuttavat rakenteelliset taustatekijät, jotka kyseisessä ympäristössä vallitsevat ja jotka aikojen saatossa ovat muokanneet käytäntöä tiettyyn suuntaan. Tämän vuoksi erojen selittämisen kannalta olennaisia tekijöitä ei voida tarkastella pelkästään sääntelyn avulla.

Tutkielman tutkimusote on käsiteanalyttinen. Tutkimusongelmaan paneudutaan säätelytasolla kirjanpitolaian, elinkeinoverolain sekä IFRS-standardien avulla. Kirjanpitokäytäntöjen historiaa, kehitystä, ominaispiirteitä ja keskeisiä periaatteita tarkastellaan siinä määrin, kun säätelytason erojen näkeminen laajemmassa perspektiivissä vaatii. Tutkielmassa käsitellään aluksi kirjanpitokäytäntöjen vertailevan tutkimuksen teoriaa: erojen selittämistä ja käytäntöjen luokittelua. Eroja pyritään jäsentämään myös kirjanpitokäytäntöjen vertailevan tutkimisen viitekehyksen avulla.

Olellisimmat erot pysyvien vastaavien arvostuksessa liittyvät sääntelyn yksityiskohtaisuuteen ja pakottavuuteen, käypien arvojen käyttöön ja realisoitumattomien arvonmuutosten kirjaamiseen sekä taseen ja tuloslaskelman erilaiseen painotukseen. Tutkielmassa havaitaan, että näihin eroihin vaikuttavat useat kirjanpitokäytäntöihin liittyvät rakenteelliset tekijät: oikeusjärjestelmä, rahoitusmarkkinat, verotus, kirjanpitoteoriat ja kulttuuriympäristö. Nämä tekijät mainitaan myös usein alan vertailevassa tutkimuksessa. Vaikka rakenteellisten tekijöiden vaikutukset havaitaan parhaiten kirjanpitokäytännöissä kokonaisuudessaan, niiden merkitys heijastuu selvästi tase-erien arvostuksessa. Varojen arvostus määrittelee näin ollen huomattavasti koko kirjanpitokäytännön luonnetta.

Asiasanat | kansainvälinen laskentatoimi, tilinpäätös, kirjanpitolaainsäädäntö, IFRS-standardit

Muita tietoja